श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	**प्रश्नपत्रम् – ३**	गुणाः - ७०
विषयः - वेदः	(C.C.- 5.3.8. Old & New)	
दिनाङ्कः - ०६/१२/२०१८	*ऋग्वेदभाष्यभूमिका (सायणकृता) ।*	समयः -१०.०० तः ०१.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ निम्नेषु एकः व्याख्यायताम् - **(५)**

(१) यस्य निःश्वसितं वेदा ये वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
निर्ममे तमहं वंदे विद्यातीर्थं महेश्वरम् ॥

(२) आध्वर्यवस्य यज्ञेषु प्राधान्याद् व्याकृतः पुरा ।
यजुर्वेदोऽथ होत्रार्थम् ऋग्वेदो व्याकरिष्यते ॥

प्रश्नः २ ऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः परिचयो देयः । **(१०)**

अथवा

ऋग्वेदभाष्यभूमिकानुसारं परिसंख्याविधिं वर्णयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नाङ्कितेषु एकः व्याख्यायताम् । **(५)**

(१) अर्थवादो वा ।

(२) अविरुद्धं परम् ।

प्रश्नः ४ ग्रन्थोक्तदिशानुसारं ब्राह्मणभागस्य प्रामाण्यं विवेचयत । **(१०)**

(अथवा)

ऋग्वेदभाष्यभूमिकानुसारं वेदस्य अपौरुषेयेत्वं प्रतिपादयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ निम्नाङ्कितेषु एकः व्याख्यायताम् । **(५)**

(१) विधिशब्दाच्च ।

(२) अजाक्षीरेण जुहोति ।

प्रश्नः ६ ग्रन्थानुसारं मन्त्रब्राह्मणयोः स्वरूपं वर्णयत । **(१०)**

(अथवा)

ऋग्वेदभाष्यभूमिकानुसारं अनुबन्धचतुष्टयं निरूपयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ निम्नेषु एकस्य व्याख्या विधेया । **(५)**

(१) तथा फलाभावात् ।

(२) मन्त्रोहीनः स्वरतो वर्णतो वा ।

प्रश्नः ८ ऋग्वेदभाष्यभूमिकानुसारं वेदाङ्गानां निरूपणं कृत्वा तेषु व्याकरणस्य महत्त्वं प्रतिपादयत । **(१०)**

अथवा

ग्रन्थोक्तदिशानुसारं पुराणानां प्रयोजनं विवेच्यताम् ।

प्रश्नः ९ निम्नाङ्कितेषु दशानां लघूत्तराणि लिखत । **(१०)**

(१) ऋग्वेदभाष्यभूमिकायाः आद्य रचयिता कः ?

(२) परिसंख्यायां कति दोषाः भवन्ति ? के च ते ?

(३) सायणाचार्यस्य पितुः नाम किम् ?

(४) ग्रन्थस्य मंगलाचरणे कयोः प्रार्थना विद्यते ?

(५) यजुर्वेदस्य ऋत्विक् कः वर्तते ?

(६) षडङ्गेषु शिक्षा वेदपुरुषस्य किमङ्गम् ?

(७) सायणाचार्यस्य गुरोः नाम किम् ?

(८) ऋग्वेदस्य मंत्राणाम् अपरं नाम किम् ?

(९) ब्रह्मयज्ञ अर्थात् किम् ?

(१०) सायणाचार्येण सर्वप्रथमं कस्य वेदस्य व्याख्यानं कृतम् ?

(११) शम्भुमते कति वर्णाः ?

(१२) उद्गाता कस्य वेदस्य ऋत्विक् वर्तते ?

(१३) 'अध्वर्युः' शब्दस्य कोऽर्थः ?

(१४) वेदाङ्गानि कति सन्ति ?

(१५) 'प्रवाहणिः' शब्दस्य कोऽर्थः ?

--००--